Erillislite nro:

KAINUUN LIITTO

06 -05- 2015

Dnro 69/15 (204/13)

Paavo ja Pirjo Keränen

OIKAISUVAATIMUS

4.5.2015

Kainuun liitto

Kauppakatu 1

87100 KAJAANI

KAINUUN TUULIVOIMAMAAKUNTAKAAVA MH § 42 Dnro 204/2013

Vaadimme kaava suunnittelun poistamista Lumivaaran alueelta, koska me menetämme kaiken rakennusoikeudet tilamme Kumpu 14:21 maille, kun meidän tila on vedetty tuulimylly kaavan sisään. Tuulimyllyt tulevat niin lähelle meidän asuntoa, joka on myös lasten loma-asunto. Tuulimyllyjä on tulossa meidän taloa lähelle alle kaksikilometriä viisi myllyä ja alle kolme kilometriä yhteensä yksitoista kappaletta, koemme että haitta muodostuu kohtuuttoman suureksi. Meluhaitta muodostuu valtavan suureksi. Välke- ja varjostushaitta muodostuu voimakkaaksi ja lentoestevalot ovat jatkuvana riesana. Tilamme arvo alenee huomattavasti, jota raha ei tule korvaamaan. Myllyt tulee niin lähelle tilamme maita, että meiltä estetään talviaikainen liikkuminen kieltotauluilla omilla maillamme jää vaaran vuoksi, joten emme pysty metsätaloutta harjoittamaan talviaikana maillamme. Täällä tänäkin talvena lunta on ollut 1,65 m ja kuuran muodostus on erittäin voimakasta.

Näitä Lumivaaran hankkeita on lähdetty vetämään ennen kuin Kainuun tuulivoimakaavaa on ollut vireillä. Meitä ei rajanaapureina ole kuunneltu eikä ole hankkeiden suunnitteluvaiheissa huomioitu ollenkaan, jotka vaikeuttavat meidän elämistä täällä asuinpaikalla. Paavo Keräselle ei ole lähetetty yhtään mielipide kirjettä kumpaankaan hankkeeseen liittyen.

Vaadimme kaavan kumoamista Lumivaaran osalta, koska ne tuhoavat Kainuun korkeimman vaaran, joka ei palaudu entiselleen näin voimakkaiden toimenpiteiden jälkeen ja näin menetämme jälkipolvilta sellaista arvokasta omaisuutta, jota ei raha korvaa. Luonnon monimuotoisuuden. Ne harvinaiset ja uhanalaiset linnut, kuten sinipyrstö joka on ainutlaatuinen suomessa ja joka pesii näissä maisemissa. Metsot, riekot, hyvät teeren soidinalueet, monet suurpetoeläimet, joista Paavo Keränen on lähettänyt kymmenen vuotta

jälkiseurantatietoja Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle. Näiden hankkeiden myötä menetämme Hyrynsalmelta uhanalaisen jokihelmisimpukan, sekä pienissä puroissa elävän tonko kalan. Luontoarvioissa ei ole huomioitu ollenkaan lepakoiden olemassa oloa. Luontoarviot on tehty tähän mennessä erittäin ylimalkaisesti.

Eurostaatin tuoreimpien tilastojen mukaan Suomi on jo vuonna 2013 käytännössä tavoittanut uusiutuvan energian tavoitteet kokonaiskulutuksessa. Tavoite oli vuoteen 2020 mennessä saavuttaa 38 prosentin tason, ja nyt jo vuonna 2013 oltiin 36,8 prosentissa. Viime vuoden lukemaa ei ole vielä saatavilla. Miksi enää ylipäänsä rakennamme kallista, tehotonta, ympäristöä tuhoavaa, ihmisten asuinalueita terrorisoivaa ja tehotonta tuulivoimaa?

Kansalaiset maksavat isänmaattomille pörssiyhtiöille tuulivoiman järkyttävän suurta subventiota.

Kainuun liitto haluaa olla autioittamassa Hyrynsalmea näillä suurilla tuulimylly kaavoilla. Maisemalla on valtava rahallinen arvo vapaa-ajan investoinnissa ja muussa rakentamisessa. Se on yksi keskeinen peruste kohteen valinnassa. Valitettavasti tätä ei nyt tuulivoimarakentamisessa oteta huomioon. Jos voimalat ilmestyvät vaaramaisemaan yllättäen, niin saatatte loukata laajan ihmisjoukon arvoja. Arvot ovat niitä syitä miksi ihmiset vapaa-ajallaan sinne tulevat rahaa käyttämään ja asuntojaan rakentamaan. Yllättävä tuulivoima-alue voi lamauttaa vapaa-ajan investoinnit Hyrynsalmen kunnassa ja ohjata rahat muualle. Maisemalla on vetovoimaa. Hyrynsalmen kunta suurien kiinteistötulojen toivossa menettää veronmaksajia kunnasta, kun nelihenkinen perhe muuttaa kunnasta, niin silloin menetetään 5 -6 tuulimyllyn tuottamat verotulot.

Yritin tavoitella Hannu Heikkistä puhelimella 30.4.2015 klo 9.56, mutta hän ei vastannut, vaan käski jättää viestin, mutta ei ole kuulunut mitään. Saimme Teidän lähettämän kirjeen 22.4.2015 ja kirjeen postileimasta ei saanut mitään selvää, että mikä päiväys siinä on.

Paavo Keränen

Paavo Keränen

Pirjo Keränen

Pirjo Keränen

Nämä päätökset vaikuttavat myös meidän lapsien ja heidän perheidensä elämään.

Kalle Keränen, Salla Heikkinen, Ahti Keränen, Setti Keränen, Matti Keränen, Antti Keränen, Sari Jokiniemi, Juho Keränen ja Suvi Virtanen

Paavo ja Pirjo Keränen

LISÄPERUSTELUT OIKAISUVAATIMUKSEEN

28.5.2015

Kainuun liitto

Kauppakatu 1

87100 KAJAANI

KAINUUN TUULIVOIMAMAAKUNTAKAAVA MH § 42 Dnro 204/3013

1) Suunnitellulla Lumivaaran alueella esiintyy tutkimuksien mukaan uhanalaista purolaakasammaita. Luonnonsuojelulain 47 §:n 2 momentin mukaan erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty.

Purolaakasammaleen esiintyminen. Purolaakasammal tunnetaan noin kolmestakymmenestä paikasta Suomessa, ja näistä 18 paikasta on havaintoja vuodesta 1990 lähtien. Purolaakasammalen kasvupaikoista kymmenkunta sijoittuu erilaisille suojelualueille (Fagersten 2009). Purolaakasammaleen arveilaan olevan levinneisyydeltään jossain määrin reliktinen laji, jonka esiintymät sijaitsevat usein vanhimman rantaviivan yläpuolisilla mailla. Tämä selittää sen, miksi purolaakasammal puuttuu laajalti eteläisestä ja läntisestä Suomesta. Purolaakasammalen elinympäristövaatimukset ovat tiukat, ja useimmat esiintymispuroista ovat kirkkaita lähdepuroja tai ainakin selvästi pohjavesivaikutteisia. Kaikki ihmistoiminnan aikaansaamat ympäristömuutokset lajin esiintymispaikoilla ovat sille haitallisia. Purolaakasammalen laajimmat tunnetut esiintymät ennen tätä tukimusta ovat käsittäneet hajallaan sijaitsevia tuppaita korkeintaan parin sadan metrin - yleisimmin muutaman kymmenen metrin matkalla lähdepurojen laiteissa.

Uhanalaisuus. Purolaakasammal on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (Rasi ym. 2010). Lajin koko suomalainen populaatio on pieni ja taantuminen jatkuu edelleen. Lisäksi esiintymisalueet ovat suppeita ja niiden elinympäristöjen määrässä kuin laadussa on havaittu heikkenemistä. Purolaakasammal kuuluu luonnonsuojelulain 47 § tarkoittamiin erityisesti suojeltaviin lajeihin, joiden säilymiselle tärkeiden esiintymispaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Purolaakasammalesiintymiä uhkaavat enne kaikkea metsien uudistamiset ja hoitotoimet; lähiympäristöjen hakkuut sekä vedenlaatuun

vaikuttavat lähiympäristöjen ojitukset tai muut maansiirtotoimet. Lajin uhanalaisuus vahvistui vuoden 2001 tarkastelusta (vaarantunut, VU) vuoteen 2010 (erittäin uhanalainen, EN) ja nykyisin jäljellä olevien esiintymien turvaaminen edellyttää huolellisesti suunniteltuja ja toteutettuja suojelutoimia.

Suunnittelu alueella ainakin Hermikkipuron, Vaaranrinnanpuron ja mitä ilmeisimmin myös Sopasen/Kaivopuron alueella sekä Tuppipurolla, Piikapurolla ja Jänispurolla, koska nämä kaikki purot lähtevät Lumivaaralla olevista lähteistä.

Esimerkiksi seuraavat toimet voivat hävittää esiintymän tai heikentää sitä:

- purouoman muuttaminen esimerkiksi patoamalla tai ruoppaamalla
- maan- ja kallioperän vahingoittaminen ja maa-ainesten ottaminen
- ojittaminen tai muu alueen vesitalouden muuttaminen
- uudishakkuut tai laaja-alaiset harvennushakkuut
- metsänlannoitus ja torjunta-aineiden käyttö
- rakennusten, laitteiden, yhdyskuntateknisten johtojen, teiden ja polkujen rakentaminen.

2) Suomen uusi hallitus on päättänyt leikata tuulivoima syöttötariffia 2500MVA.n suunnitellusta kapasiteetista 2000 MVA tasolle. EU:n kanssa sovitut uusiutuvan energian tavoitteet vuoteen 2020 mennessä saavutetaan ja silti ylitetään helposti.

3) Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tuulivoimalle sovittu tukikiintiö on nyt yli 95 %:sti täynnä (liite 1).

4) Hyrynsalmen tuulivoiman rakentamisen kannalta tämä tarkoittaa, että kyseiset tuulivoimahankkeet tuskin pääsisivät enää syöttötariffituen piiriin, koska niille ei ole myönnetty rakennuslupia. Ilman suurimittaista valtion verotukea hankkeet olisivat raskaasti tappiollisia.

Tuulivoimahankkeita on kuitenkin nyt vireillä noin viisinkertainen määrä alkuperäiseen valtion tukitavoitteeseen verrattuna, koska Suomen valtion tukema tuulivoima-ala on todistetusti paras, riskitön ja varmatuottoisin business koko Euroopan Yhteisössä, nykyisessä taloustilanteessa.

Tämän ja muiden aiemmin muistutuksissa ja oikaisuvaatimuksessa esitettyjen seikkojen lisäksi toistamme vaatimuksemme tuulivoimakaavan poistamista Lumivaaran osalta. Kyseisellä tuulivoima hankkeelle ei ole aiemmin esitetyn ja uuden tuoreen tiedon perusteella mitään ilmasto- tai energia poliittisia perusteita.

Päinvastoin kuin aiemmin on esitetty, tuulivoimalla tuotettu sähkö ei vähennä ilmastolle haitallisia hiilidioksidipäästöjä. Tämä on ollut verotuella tuotetun tuulivoimarakentamisen alkuperäinen tarkoitus.

Suomen itsenäisyyden rahaston (SITRA) tukeman Lappeenrannan teknisen yliopiston (LUT) julkaisun mukaan:

- tuulivoimatuki lisää hiilidioksidipäästöjä
- vääristää energiamarkkinoita
- rappeuttaa markkinaehtoisesti toimivien sähköntuottajien tuotantokoneistoja, koska ne eivät pysty kilpailemaan runsaasti verotuella tuettua tuulivoimaa vastaan

Verotuella tuettu tuulivoima lisäksi:

- nostaa sähkön hintaa kuluttajille sähköveron korotusten muodossa

- aiheuttaa uhkaa sähköverkkojen toiminnalle (epätasaisen sähköntuoton "piikkien" takia)
- haittaa uusien energiatuotantomuotojen kehitystä
- haittaa Euroopan pieni- ja keskisuuren teollisuuden kilpailukykyä.

Raportti 48, 28.1.2015. (Tukimekanismeja ja tavoitekonflikteja Euroopan nykyisillä sähkömarkkinoilla. Satu Viljanen ja Kalevi Kyläheiko, Lappeenrannan tekninen yliopisto, LUT & SITRA).

5) Rajanaapureiden kuulemisen puutteellisuuksista ja luontohavaintojen huomiotta jättämistä (mm. Paavo Keränen) toistettakoon, että näitä ei ole huomioitu.

6) Kiinteistöjen arvon laskusta on esitetty uutta tietoa. Englannissa London School of Economics on vuonnan2014 julkaissut laajan tutkimuksen tuulivoimaloiden vaikutuksesta yli miljoonaan kiinteistökauppaan (liite 2).

Sen mukaan pyyhkäisykorkeudeltaan vain 90 m korkeat voimalat laskevat kiinteistöjen arvoa jopa useita kymmeniä prosentteja muutaman kilometrin säteellä. Hyrynsalmen yli voimalat tulisivat näkymään vähintään 20-30 kilometrin päähän.

Suomessa vastaavassa selvityksessä DI, tekniikan lisensiaatti Tapio Pitkänen on saanut vapaa-ajan kiinteistöistä tulokseksi, että yli puolet vastaajista ei halua lainkaan investoida vapaa-ajan kohteeseen, jos tuulivoimaloita on näköpiirissä (liite3).

7) Sosiaali- ja terveysministeriön 15.5.2015 voimaan tulleen Asumisterveysasetuksen mukaan nukkumiseen tarkoitetussa tiloissa vakituisissa ja vapaa-ajan asunnoissa taustastaan poikkeava, nukkumista haittaava melu ei saa ylittää 25 dB. Aiemmin raja oli 30 dB. Asetus on Terveydensuojelulain 1994 perusteella voimassa myös taannehtivasti.

Ote asetuksesta: "...Kun yöaikainen (klo 22-7) musiikkimelu tai muu vastaava mahdollisesti unihäiriötä aiheuttava melu erottuu selvästi taustamelusta, tämän melun yhden tunnin keskiäänitaso LAeg,1h (22-7) ei saa ylittää 25 dB niissä tiloissa, jossa nukutaan".

Sekä Ympäristöministeriön että Sosiaali – ja terveysministeriön ohjeissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa tuulivoimamelun on todettu olevan selvästi taustastaan erottuvaa ja erityisen häiritsevää muuhun ympäristömeluun verrattuna.

Tämän vuoksi myös lähiasuntojen sisämelu tulee aiemman laskelman perusteella arvioituna ylittämään lähikiinteistöissä uuden sallitut sisämelun raja-arvot häiritsevälle, taustaan poikkeavalle tuulivoimamelulle.

8) Kainuun liitto ja Hyrynsalmen kunta sekä Kainuun Ely-keskus haluavat ilmeisesti toiminnoillaan Kainuun historian kirjaan maininnan, että miten saatiin tuhottua Kainuun korkeimman Lumivaaran ainutkertainen maisema ja luonto eläimineen ja koko ekosysteemi, ulkomaisten ryndereiden taskuun menevien tuottojen, Suomen valtion suurien tuulivoima tariffien muodossa. Hyrynsalmesta ei haluta jättää jälkipolville mitään kaunista ja ihmisten terveydelle mitään hyvää.

9) Kaikilla huonoilla päätöksillä on kauaskantoiset vaikutukset.

10) Missä on meidän Lietekyläläisten hiljaiset alueet ovat?

Paavo Keränen

Pirjo Keränen

KIRJOITTAJA on käyttänyt verkkokyselyssään tätä kuvaparia. Oikean puoleinen kuva on valokuva tuulivoimaloista Luhangassa. Toisesta kuvasta voi malat on poistettu kuvamanipulaatiolla.

Tuulivoimala maisemassa laskee vapaa-ajan kiinteistön arvoa

Maiseman vaikutusta investointeja ohjaavana ajurina on Suomessa tutkittu melko vähän. Kun ajattelee vaikkapa vapaa-ajan kohdetta, niin sillä on merkitystä.

Tällä hetkellä maassamme on valmisteilla noin 500 tuulivoimahanketta, jotka muuttavat maisemaa merkittävällä tavalla. Tuoreen tutkimuksen mukaan paikallisten asukkaiden odotukset tuulivoimaa kohtaa ovat melko neutraalit, mutta yli puolella vapaa-ajan asukkaista odotukset ovat kielteiset lähialueille tulevia tuulivoimaloita kohtaan (Lappeenrannan teknillinen yliopisto, 2014).

Tuulivoimarakentamisessa on pyritty maisemallisesti säilyttänään muutamat määritellyt kulttuuriympäristöt. Vapaa-ajan investointien näkökulmaa ei tuulivoimarakentamisessa tarvitse samalla tavalla selvittää. Toisaalta ei ole ollut tutkimustulosta, miten esimerkiksi vapaa-ajan asukkaat investointia harkitessaan maiseman arvottavat.

Vapaa-ajan asumiseen käytetään vuodessa 7,4 miljardia euroa (TEM). Mistään pienistä summista ei ole kysymys.

Tuoreen kansainvälisen tutkimuksen mukaan tuulivoimalan visuaalinen ilmestyminen maisemaan laskee kiinteistöjen arvoa useiden kilometrien etäisyydellä voimaloista (London School of Economics, 2014). Tutkimuksessa käytiin läpi miljoona kiinteistöä ja yli sata tuulivoimapuistoa. Voimalat ovat pienempiä kuin nyt Suomeen kaavaillut.

Yli puolet vapaa-ajan asukkaista ei halua investoida kohteeseen, jos tuulivoimalat ovat maisemassa.

Tein verkossa kyselytutkimuksen oheisella valokuvalla oikeasta tuulivoima-alueesta. Tarkoitukseni on haarukoida kuinka merkittävä investointia ohjaava ajuri maisema vapaa-ajan investoijalle on.

Kyselyyn on nyt vastattu yli sata kertaa ja jakauma on pysynyt vastausten kertyessä lähes samana. Yli puolet vapaa-ajan asukkaista ei halua investoida kohteeseen, jos tuulivoimalat ovat maisemassa kyselyssä esitetyllä tavalla. Noin kymmenesosa vapaa-ajan asukkaista ei näe tuulivoimaloilla merkitystä investointiin. Loput ilmoittavat kymmenien prosenttien maksuhalukkuuden laskusta.

Kyselytutkimukseni vastausten jakauma on lähes sama kuin Lappeenrannan teknillisen yliopiston tieteellisen asennetutkimuksen jakauma. Kiinteistönvälittäjät ovat kirjoittaneet lausuntoja, joissa he epäilevät maksukykyisimpien o tajaryhmien olevan herkkiä tuul voimaloiden ilmestymiselle ma semaan.

Tein myös kaksi vastaavaa kuv paritutkimusta, joissa tuulivoim lat olivat aiempaa pienempinä n kyvissä. Menetelmät olivat samo ja vastaajien jakaumat näyttävät s mansuuntaisilta ensimmäisen k selyn kanssa.

Erityisesti vapaa-ajan käyttö ajatellen kuntien ja kaupunkie tulisi maankäytössään huomio da tämän tutkimuksen tulos. Ma semavaikutus saattaa olla inve tointeja ohjaavana ajurina niin va va, että rahavirrat alkavat kartta tuulivoimasta maisemallisesti kä sineitä alueita. Vuosittaiset milja dit saattavat alkaa kanavoitua hi man uudella tavalla.

TAPIO PITKÄRANT
DI, Tk
seurannut tuulivoima-alaa 15 vuot
Helsin

Vapaa-ajan törmäyskurssi tuulivoiman kanssa

Vapaa-ajan asumiseen käytetään vuodessa 7,4 miljardia euroa ja kerrannaisvaikutuksineen mökkeily työllistää 90 000 henkilöä (TEM). Mökkeily tuo rahaa kaikkiin Suomen maakuntiin. Tämä rahavirta on nyt törmäyskurssilla tuulivoimarakentamisen kanssa.

Kunnissa voi olla vaikea hahmottaa, miksi vapaa-ajan asukkaat oikeastaan kuntaan tulevat. Tutkimusten mukaan suhtautuminen tuulivoimaan on paikallisilla asukkailla merkittävästi positiivisempaa kuin vapaa-ajan asukkailla (Lappeenrannan teknillinen yliopisto, 2014).

Tuoreen kansainvälisen tutkimuksen mukaan tuulivoimaloiden visuaalinen ilmestyminen maisemaan laskee kiinteistöjen arvoa (London School of Economics, 2014). Tutkimuksessa on arvioitu noin miljoona kiinteistöä ja yli sata tuulivoimapuistoa.

Tein kyselytutkimuksen, jossa ostaja kertoo vapaa-ajan kohdetta harkitessaan miten hän suhtautuu maisemaan ilmestyvään tuulivoimalaan. Tutkimus löytyy Googlella: "maisema-arvon taloudelliset mittasuhteet" ja se on luonteeltaan jatkuva.

Tutkimuksen mukaan yli puolet vapaa-ajan asukkaista eivät halua kohdetta lainkaan, jos tuulivoimala on merkittävä maisemaelementti. Reilu kymmenesosa ei näe tuulivoimaloilla vaikutusta investointiin. Välissä olevat 30-40 prosenttia kertovat kiinteistön arvon putoavan useita kymmeniä prosentteja.

Vastausten jakauma on lähes sama kuin Lappeenrannan teknillisen yliopiston tutkimuksessa. Tämän tutkimuksen mukaan arvonmenetys on huomattavasti suurempi kuin London School of Economicsin tuloksissa. Maisemalla on valtava rahallinen arvo vapaa-ajan investoinnissa. Se on yksi keskeinen peruste kohteen valinnassa. Eikö tulos ole oikeastaan ilmiselvä ilman tutkimistakin? Valitettavasti tätä ei nyt tuulivoimarakentamisessa oteta huomioon.

Kunnissa kannattaa miettiä mistä syystä vapaa-ajan asukkaat sinne tulevat. Yksi hyvä tapa on ihan kysyä sitä heiltä - etenkin jos mielessä on tuulivoimahanke. Tuulivoimalat näkyvät helposti kymmenen kilometrin päähän järvimaisemassa. Kohteesta riippuen investoinnit voivat alkaa karttaa kuntaanne hyvin laajalla vaikutusalueella.

Jos voimalat ilmestyvät järvimaisemaan yllättäen, niin saatatte loukata laajan ihmisjoukon arvoja. Arvot ovat niitä syitä miksi he aiemmin vapaa-ajallaan sinne tulivat rahaa käyttämään. Kannattaa kysellä ja laskeskella ennen kuin teette peruuttamattomia päätöksiä. Yllättävä tuulivoimala-alue voi lamauttaa vapaa-ajan investoinnit kunnassanne ja ohjata rahat muualle. Maisemalla on vetovoimaa.

Tapio Pitkäranta
DI, TkL
Helsinki